

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2019

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

ԵՎ

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 7

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Միտելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:

Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 45-50-րդ և 66-68-րդ առաջադրանքներում յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ դի՛ր X նշանը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *հ*:

- 1) ժպիր-, օր-նանք, արհամար-ել
- 2) խոր-րդավոր, նժդե-, հայթ-այթել
- 3) դժպատե-, խոր-իւն, ընդ-ատակ
- 4) չնաշխար-իկ, ընդ-արվել, հեղ-եղատ

2

Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը կամ տառակապակցությունները պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Աստիճանարար մոռանալով խառնիճաղան-(1) առօր-ական(2) հոգսերը և կտրվելով սրտմաշու-(3) ու տա-տկալի(4) մտքերից՝ Երեմ-ն(5) խաղաղ քուն մտավ: Ժու-կալ(6) մայրը բարեհոգի ժպիտով նայեց խա-շիկի(7) նմանվող իր որդուն, զգույշ վերցրեց մա-մարյա(8) ե-նտանու(9) վրա դրված լաջվար-(10) զարդատուփը և դուրս եկավ սենյակից:

- 1) 2-ե, 5-յա, 6-ժ, 10-դ
- 2) 1-ջ, 4-իւ, 6-ժ, 7-վի
- 3) 1-ջ, 3-կ, 9-ռ, 10-դ
- 4) 2-ե, 4-իւ, 7-վի, 8-ր

3

Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների միայն առաջին բաղադրիչն է գրվում մեծատառով:

- 1) ՎՈՒՄՇԱՊՈՒՀ ԱՐՔԱ, ՉԻՆԱԿԱՆ ՊԱՐԻՍՊ, ՄԵԻԹԱՐ ՍԵՔԱՍՏԱՅԻ
- 2) ՌՈՒԲԻՆՅԱՆ ՀԱՐՍՏՈՒԹՅՈՒՆ, ԱՍԵՂԻ ՀՐՎԱՆԴԱՆ, ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՋԻՆ
- 3) ՍԱՏԱՆԱՅԻ ԿԱՄՈՒՐՋ, ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅ ՏՈՆ, ՈՒՐԱՐՏՈՒԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ
- 4) ԱԼՊՅԱՆ ԼԵՌՆԵՐ, ՆՈՐ ԳԵՏԻԿԱՎԱՆՔ, ՇԱՄԻՐԱՄԻ ԿԱԽՈՎԻ ԱՅԳԻՆԵՐ

4

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հնչյունափոխություն կա:

- 1) պատրանք, դիմանկար, ուխտադրուժ
- 2) ակնկոր, քրմապետ, օժտվածություն
- 3) ամրոց, թանձրասաղարթ, ավշանյութ
- 4) դեռափթիթ, երկվություն, մրցել

5

Ո՞ր տառակապակցությունը թվային արժեք *չունի*:

- 1) ԿԴ
- 2) ՃՅ
- 3) ԺԹ
- 4) ԲՆ

6

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գաղտնավանկի *ը*-ն ճիշտ տեղադրված:

- 1) կ(ը)նճռոտ, գտ(ը)նվել
- 2) ձեռն(ը)տու, ընկ(ը)րկել
- 3) դռ(ը)նբաց, տ(ը)րտմել
- 4) խ(ը)մբվել, կռթ(ը)նել

7

Ո՞ր տարբերակում է *բոլոր կամորջներն այրել* դարձվածքի իմաստը ճիշտ բացատրված:

- 1) հնազանդվել ինչ-որ մեկին
- 2) ճակատամարտում հաղթել
- 3) հետդարձի ճանապարհ չթողնել
- 4) միշտ հարձակվողի դեքում լինել

8

Փակագծերում տրված բառերից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

- ա. Ես (1. տեղի տվեցի, 2. տեղիք տվեցի) մորս հորդորներին և այլևս չանհանգստացրի այդ աղջկան:
- բ. Նրա գերեվարության ու կուրացման մասին վկայությունները մեծ մասամբ վիպական ու հորինովի են և չեն կարող (1. հիրավի, 2. հավաստի) ու պատմական լինել:
- գ. Մաստիկ այրող (1. խոյակ, 2. խորշակ) է փչում. կխփի, կխարկի արտ ու արոտ:
- դ. Երկու (1. պնակ, 2. ըմպանակ) սուրճը հանգչում էր փոքրիկ սեղանին:

- 1) ա-2, բ-2, գ-2, դ-1
- 2) ա-1, բ-2, գ-1, դ-1
- 3) ա-1, բ-2, գ-2, դ-2
- 4) ա-2, բ-1, գ-2, դ-2

9

Ո՞ր շարքի *ոչ* բոլոր բառազույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) պատվարժան-անարգ, գեղատեսիլ-անհրապույր, եղեմ-դժոխք
- 2) վճիտ-պղտոր, նենգ-ժպտաղեմ, հնարամիտ-անճար
- 3) համերաշխ-գժտված, առինքնող-վանող, օրինաչափ-պատասխական
- 4) պիղծ-սուրբ, գաճաճ-բարձրահասակ, ջրարբի-անջրդի

10

Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **ռահվիրա**-որևէ բանի սկզբնավորող, **սուտակ**-թանկարժեք քարի տեսակ
- 2) **պատրանք**-հրապուրիչ, բայց խաբուսիկ հույս, **ծխնի**-ծխով հագեցած
- 3) **վիրապ**-խոր փոս, **խայտալ**-ուրախությունից թռչկոտել
- 4) **շեղք**-դանակի կտրող մաս, **վարկած**-գիտական ենթադրություն

11

Տրված բառերից որի՞ արմատին չի կարող միանալ *առ*- նախածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) ողջույն
- 2) անցյալ
- 3) հավիտյան
- 4) երևույթ

12

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են բարդածանցավոր:

- 1) սրտմտանք, աշխարհակալ, դարակազմիկ
- 2) տնտեսուհի, հրակայուն, հանքաքար
- 3) հնամենի, վաթսունհինգ, գրախոս
- 4) կրծքանշան, թանկարժեք, պատմահայր

13

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-ներ* վերջավորությամբ:

- 1) չափահաս, լրագիր, ծխամորճ, քարտաշ
- 2) խաչակիր, վաչկատուն, վագր, վիպագիր
- 3) շիկամուկ, այգեգործ, կաթնասուն, պատճեն
- 4) սերմնացան, զորամաս, հերթապահ, հրձիգ

14

Ո՞ր շարքում տրված տեսակին *չպատկանող* դերանուն կա:

- 1) ոչ ոք, ոչ մի, ոչ մեկը, ոչինչ-*ժխտական*
- 2) այսքան, նույն, սրանք, մյուս-*ցուցական*
- 3) ուրիշ, ովքեր, որոշ, ոմն-*անորոշ*
- 4) յուրաքանչյուր, բոլոր, ամբողջ, համայն-*որոշյալ*

15

Ո՞ր նախադասության մեջ հողի գործածության սխալ կա:

- 1) Երբ շնչելը դժվարացավ, Ալխոն հասկացավ, որ գառիվերն սկսվել է:
- 2) Արքայադուստրը որսում էր նրա հայացքը. արբեցած էր նրանով:
- 3) Աստղերը արշալույսին չքացան, սուզվեցին անհունի մեջ:
- 4) Հանկարծ քույրն երևաց, ինձ տեսավ և կարծեց, թե հանդիմանելու եմ:

16

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *nz* հոլովման:

- 1) որդի, կիրակի, ծերունի, քաղաքացի
- 2) գինի, գարի, ոչ ոք, սպասել
- 3) մորթի, բարդի, ոգնի, պապ
- 4) կաղնի, ամուսին, պատանի, անկողին

17

Ո՞ր շարքում են միայն պարզ ժամանակաձևեր:

- 1) վայր ընկավ, թույլ է տալիս, հավատացինք
- 2) պետք է գնայի, մի՛ բեր, հարց կտամ
- 3) կգամ, չի մոռանա, պիտի հարցնեք
- 4) վեր կացավ, հիշեցի, չեմ ների

18

Ո՞ր նախադասության մեջ կրավորական սեռի բայ կա:

- 1) Բարեկամս բնակվում էր այդ հեռավոր ու խուլ գյուղում:
- 2) Նա գնում էր մշուշով ծածկված ճամփեզրով՝ գլխահակ ու տխուր խորհելով եղածի մասին:
- 3) Վիշտը նրա մեջ խառնվել էր ուրախությանը:
- 4) Լույսը բացվելուն պես Արամը վերադարձավ յուրայինների մոտ:

19

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են սահմանական եղանակի:

- 1) չգրեր, խոսում եմ, գնացել էինք, մոտեցրի
- 2) բերել է, սովորելու եմ, չի գա, կերավ
- 3) կորել է, հասկացավ, հուսանք, չեմ հիշում
- 4) կային, չհուսահատվեցին, հմայել են, խնդրեց

20

Ո՞ր շարքում ստորադասական շաղկապ *չկա*:

- 1) որպեսզի, ապա, նույնպես, բայց
- 2) հետևապես, այնինչ, թեպետ, սակայն
- 3) այլև, որովհետև, իսկ, նաև
- 4) որտեղ, կամ, այլապես, այսինքն

21

Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:

- 1) Այդ հին պատմությունը վաղուց էր մոռացության գիրկն անցել:
- 2) Եթե տեսներ այն, ինչ ես էի տեսել, այդպես չէր վարվի:
- 3) Ազատ ժամանակ նրա հիմնական զբաղմունքը ընթերցելն է:
- 4) Սեքենան շուռ էր եկել, բայց բարեբախտաբար վիրավորներ չկային:

22

Փակագծերում տրված բառերի ո՞ր հերթականությունն է համապատասխանում նախադասության մեջ դրանց տեղադրման ճիշտ կարգին (բառերը տրված են ուղիղ ձևով):

Երբ երեխաներից մեկը հասավ լուսամուտին և սկսեց թակել, Սողոմոնը, արագ լուսամուտը, բռունցքի վայր գլորեց

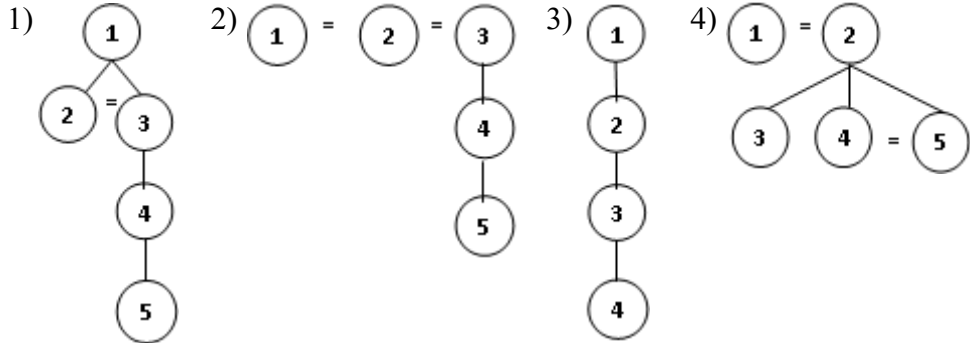
(1. բարձրանալ, 2. աղմուկ, 3. բաց անել, 4. հարված)

- 1) 2, 1, 4, 3
- 2) 4, 1, 2, 3
- 3) 2, 3, 4, 1
- 4) 4, 3, 1, 2

23

Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Միասին կարդում էինք, միասին զբոսնում, և անհավատալի չպիտի լինի, եթե ասեն, որ գրեթե միևնույն ձևով էինք խորհում միևնույն բանը:

24

Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ չկա:

- 1) Մարիամը դատեր ու թռռների հետ հաճախ էր լինում թատրոնում:
- 2) Ժողովուրդը ցնձագին բացականչություններով դիմավորեցին իրենց սպարապետին:
- 3) Որպես բժիշկ՝ նա հարգված էր, բայց նրան՝ որպես մարդ, այնքան էլ չէին սիրում:
- 4) Ուղեգրի արժեքի մեջ մտնում է նաև նախաճաշն ու ընթրիքը:

Պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Դժվարությամբ համոզեցի Սկրտիչ Ջանանին հետաձգել իր վաղեմի ցանկության իրագործումը:*
Դժվարությամբ համոզեցի Սկրտիչ Ջանանին, որ հետաձգի իր վաղեմի ցանկության իրագործումը:
- 2) *Դեզդեմոնա խաղալու էր Արուսը՝ այդ դերին հարմար եկող միակ դերասանուհին թատրոնում:*
Դեզդեմոնա խաղալու էր Արուսը, որը այդ դերին հարմար եկող միակ դերասանուհին էր թատրոնում:
- 3) *Մամուլը ոչինչ չէր կարող մերժել այդ մեկենասուհիներին՝ իր գոյությամբ պարտական լինելով նրանց ամուսինների նյութական օժանդակությանը:*
Մամուլը ոչինչ չէր կարող մերժել այդ մեկենասուհիներին, քանի որ իր գոյությամբ պարտական էր նրանց ամուսինների նյութական օժանդակությանը:
- 4) *Թուրքիայից փախած հայերը գալիս էին «Մշակի» խմբագրատուն:*
Հայերը, որոնք փախել էին Թուրքիայից, գալիս էին «Մշակի» խմբագրատուն:

Ո՞ր նախադասության մեջ հանգման անուղղակի խնդիր կա:

- 1) Աշխատում էինք լուսաբացից մինչև իրիկուն, և մեզ թվում էր, թե մեր ընտանիքում ոչինչ չի պատահել:
- 2) Նրանց վիշտը անթեղված կրակ էր, որ մերթ քոցավառվում էր որպես պայծառ հույս, մերթ դառնում մարմրին տվող տկար կայծ:
- 3) Մենք հասկացանք, որ պապս քաղաք է տանելու նաև պոչը ծաղիկ երինջին, որը մեր բոլորի սիրելին էր:
- 4) Նրանք պատմում էին մեր չարածճի արարքների մասին, հիշում մեր մանկությունը:

Ո՞ր նախադասության մեջ պատճառի պարագա չկա:

- 1) Մի հավք ծկլթաց ծառի սաղարթում, Վախից վայր ընկավ ծաղիկը ձեռքից:
- 2) Պատճառ չունեն քեզ չհարգելու:
- 3) Լեզվին լավ չտիրապետելով՝ դժվարանում էր հաղորդակցվել դրացիների հետ:
- 4) Ինչո՞ւ են քարերը մոռացել քայլելը. Երևի տարիքը արածը արել է:

28

Նշվածներից ո՞րը չկա ստորև բերված հատվածում (հատվածը կետադրված չէ):

Մարդը որ ամեն անգամ հայտնվում էր բեմում ներկայացնելու արտիստի անելիքը չհայտնվեց: Ծափերը բուռն ու պահանջող չէին դադարում: Վերջապես բեմ ելավ արտիստը կանգնեց բեմի կենտրոնում ժպիտներից ամենահրապուրիչը շուրթերին: Հանդիսականների արտիստի դեմքին գամված հայացքներում խտացավ անհամբեր սպասումը:

Արտիստն այս անգամ ընտրել էր տերյանական գոհարներից մեկը «Անդարձություն»:

- 1) ստորոգյալի գեղչում
- 2) դերբայական դարձված
- 3) բացահայտիչ
- 4) տրոհվող հատկացուցիչ

29

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում այդ նախադասությունների տրամաբանական և քերականական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Սկզբում նա թվարկում է արգելվածները, որոնց մեջ էին բոլոր սողունները:
2. Բոլորը հնազանդվեցին, թեև դժվար էր հրաժարվել դարերով եկած սովորությունից:
3. Քանի որ մինչ այդ Հայաստանում օգտագործում էին ամեն տեսակ միս, արքան գրեց, թե դրանցից որը կարելի է ուտել, որը՝ ոչ:
4. Ասում են՝ հայ ժողովրդի քաղաքակրթության հարցում մեծ նշանակություն են ունեցել Վաղարշակ թագավորի քառասուն հրովարտակները, որոնցից մեկը նվիրված էր միս ուտելուն:

- 1) 4, 2, 1, 3
- 2) 4, 2, 3, 1
- 3) 4, 3, 1, 2
- 4) 3, 2, 1, 4

30

Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

*Երազի նման գիշեր է այսօր,
Ու ձյուն է գալիս երազի նման.
Ճերմակ են դարձել դաշտերը բոլոր,
Մարմարե գիշեր՝ անեզր անսահման:*

- 1) անձնավորում
- 2) համեմատություն
- 3) մակդիր
- 4) շրջադասություն

31

Ո՞ր տողն է Նահապետ Քուչակի «Քանի՛ ու քանի՛ ասեմ» հայրենից:

- 1) Մըտիկ իմ եարին արեք, զինչ հագեր՝ ամենն է կանանչ...
- 2) Թուխ ամպն այլ բամպակ արե՛ք, ի ծաւեն դերձան քաշեցէ՛ք:
- 3) Երբ զիս ի բենէ զատեն, քան զմեռնելն այլ ճար չի լինի:
- 4) Ապա յիմ սրտէս ի դուրս՝ յերկրրէ յերկիր թափեցաւ...

32

Ա. Բակունցի նշված պատմվածքներից որի՞ հերոսներից ոչ մեկը հանդես չի գալիս իր անձնանունով:

- 1) «Մթնաձոր»
- 2) «Խոնարհ աղջիկը»
- 3) «Սիրհավ»
- 4) «Ալպիական մանուշակ»

33

Ի՞նչ երազ է տեսնում Հ. Թումանյանի «Թմկաբերդի առունը» պոեմի հերոս Թաթուլ իշխանը մատնության գիշերը:

- 1) Նաղիր շահը սպանում է իրեն՝ Թաթուլին:
- 2) Թմկաբերդը հիմնահատակ քանդվել է:
- 3) Յին ու ագռավ լցվել են Թմկաբերդ:
- 4) Վիշապ օձը փաթաթվել է բերդին:

34

Տրված հատվածներից ո՞րն է Ավետիք Իսահակյանի «Աբու-Լալա Մահարի» պոեմից:

- 1) Ո՛չ իշխանություն, ո՛չ կռիվ, ո՛չ կին
Չեն հափշտակում հիվանդ իմ հոգին:
Դողանջն է միայն ձիգ քարավանի
Հեռավոր, անհայտ ճանապարհների
Հրապույրներով դյուքում իմ հոգին
Թափառումների տենչով անմեկին...
- 2) Ե՛վ անապատում, և՛ հավերժական
Անուրջում հոգիս կլսե, կզգա
Դողանջը զանգի տիեզերական
Եվ մեղմ կզգվե տատասկին դժնյա:
- 3) Գնա՛, քարավանս, ինձ հետդ քա՛շ տուր
Օտար, ամայի ճամփեքի վրա.
Ուրտեղ կհոգնիս, գլուխս վա՛ր դիր
Ժեռ-քարերի մեջ, փշերի վրա:
- 4) Գիշերն ահարկու՛ և՛ սև, և՛ հսկա, մի չղջիկի պես թևերը փռեց,
Անձիր թևերը իջան, ծածկեցին քարավանն, ուղին և դաշտերն անափ:

35

Ո՞րն է Դավթի և Փոքր Մեծի մենամարտի պատճառը «Մասնա ծռեր» էպոսում («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր):

- 1) Մեծը, տեսնելով այդ աժդահա մարդուն, ուզում է իր ուժը փորձել՝ նրա հետ գոտենարտելով:
- 2) Մեծին դուր չի գալիս, որ իրեն անծանոթ այդ ձիավորը ճանապարհին իրեն չի զիջում:
- 3) Մեծը զայրանում է, որ մի թուխմորուս մարդ իր ձիու վրա մի երիտասարդ աղջիկ է տանում:
- 4) Մեծը Դավթից պահանջում է նրա նժույգը և մերժում ստանում:

36

Ո՞ր ստեղծագործությունը հեղինակներից որինն է:

ա. «Տրտունջք»	1. Պ. Գուրյան
բ. «Իրիկունը»	2. Մ. Մեծարենց
գ. «Հին աստվածներ»	3. Գ. Ջոհրապ
դ. «Այինկա»	4. Լ. Շանթ

- 1) ա-1, բ-2, գ-4, դ-3
- 2) ա-2, բ-1, գ-3, դ-4
- 3) ա-1, բ-3, գ-4, դ-2
- 4) ա-2, բ-1, գ-4, դ-3

37

Գ. Դեմիրճյանի «Վարդանանքում» Վարդան Մամիկոնյանը պարսիկներին դիմագրավելու համար նշվածներից ո՞րը չ/ի առաջարկում հայ նախարարներին:

- 1) Ապավինել ռամիկի ուժին:
- 2) Օգնության կոչ ուղարկել Վրաստան, Աղվանք և հունաց բաժնի հայ իշխաններին:
- 3) Դեսպանություն ուղարկել Բյուզանդիա՝ Պարսկաստանի հետ հաշտված այդ տերությանը համոզելու հայերին օգնելու անհրաժեշտությունը:
- 4) Բանասարկություններով թշնամանք լարել պարսից նախարարների մեջ և պարսիկ պաշտոնյաների մի մասին գրավել իրենց կողմը:

38

Տողերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

1. Սիրում եմ մեր երկինքը մուգ, ջրերը ջինջ, լիճը լուսե
 2. Մթում կորած խրճիթների անհյուրընկալ պատերը սև
 3. Արևն ամռան ու ձմռվա վիշապաձայն բուքը վսեմ
 4. Ու հնամյա քաղաքների հազարամյա քարն եմ սիրում
- 1) 1, 4, 3, 2
 - 2) 3, 2, 4, 1
 - 3) 1, 3, 2, 4
 - 4) 3, 2, 1, 4

39

**Տրված բառերից քանի՞սն ունեն հետևյալ կազմությունը՝
*արմատ+հոդակապ+արմատ.***

նախագահ, որմնասյուն, գերակշիռ, սակագին, ամենատես, երկրեերկիր, դասացուցակ, ներաշխարհ, շրջակա, հարածուն:

40

Տրված բառերից քանիսի՞ր բոլոր վանկերն են բաց.

հոլանի, գեղանի, անհարկի, եղրևանի, բրածո, վերարկու, դեռատի, հիանալի, վայրենի, ունելի, պիտանի, քառակի:

41

Նախադասություններից քանի՞սն են համառոտ:

- Սրտապնդիչ էր նախարարի խոսքը:
- Սուրը չափտի բարձրանա մեզ վրա:
- Իրոք, կախարդական է բնությունը:
- Անշուշտ, տարակուսանքները գլուխ էին բարձրացրել:

42

Տրված հատվածում քանի՞ ածական կա:

Այն պահին, երբ Վարդը մտածում էր այդ ծանր առաքելության մասին, Արշակ թագավորը, շարունակելով իր անհանգիստ երթևեկը, խորհում էր դարձյալ Գնելի մասին: «Պետք է կանչել մայրաքաղաք և գրուցել հետը,- մտածում էր նա:- Թեև ընդունված կարգ չէ, բայց գուցե հանձնենք նրան մի բարձր պաշտոն արքունիքում. այդպես նա չի առնչվի դժգոհ նախարարների հետ»:

43

Տրված ստեղծագործություններից քանիսի՞ր հեղինակն է Պ. Սևակը.

«Գանգրահեր տղան», «Եվ այր մի՝ Մաշտոց անուն», «Երկիր Նաիրի», «Խոսք իմ որդուն», «Վարք մեծաց», «Դեպի լյառը Մասիս», «Անլռելի զանգակատուն», «Սեր պատմիչները և մեր գուսանները», «Եղիցի լույս», «Տաղարան»:

44

Քանի՞ բուֆ պիտի դրվի տրված հատվածում:

Տասներեքերորդ դարում օրըստօրե փթթող Անի քաղաքում հարուստ ու ինքնագոհ մի իշխան էր ապրում Անանիա անունով: Նա ուներ մի քնքուշ դուստր դեղձան ծամերով կապույտ աչքերով: Աղջիկը ցանկանալով գրավել բոլորի ուշադրությունը հաճախ ճեմում էր հոր ապարանքի քարե պատշգամբում: Իր գեղեցկությամբ ու ազնվագարն նազանքով նա հմայում էր անցորդներին և ամենքը ամեն ինչ մոռացած նայում էին նրան:

Ո՞ր հատվածներն են միջին հայերենով:

1. -Արա՛քս, ինչո՞ւ ձկանց հետ
Պար չես բռնում մանկական,
Դու դեռ ծովը չի հասած՝
Սգավոր ես ինձ նման:
2. Յորեկն եմ նետի նրման,
ուր նետեն, ես ի հոն կենամ.
Գիշերն՝ աղեղան նրման,
ես լարթափ՝ ի վար կու մընամ:
3. Դեղի՛ն վարդեր մայիսի,
բուրումներով խնկավետ
թալկության մը մեջ հավետ
կը տժգունին մեկուսի:
4. Չիմ եարն ամանաթ կու տամ.
ի վարդին մէջն պահեցէք.
Թէ երթամ ու շուտով դառնամ,
զամանաթս ի տէ՛ր հասուցէք...
5. Ես այգերով ու ցայգերով
Հաճախ մենակ կ'անրջեմ
Անհնարին, երկնագորով
Սեր մը, որուն տերը չեմ:

Ո՞ր նախադասություններում է ընդգծված բառը գործածված փոխաբերական իմաստով:

1. Մենք կժպտանք, գո՛հ **կժպտանք** մեռնելիս, Որ երագում երագեցինք ու անցանք:
2. Մի զարմանալի թախծոտ կյանք էր **կանաչում** դեմը:
3. Կարկաչահոս աղբյուրն այնտեղ Թավալում էր **մարգարիտ**:
4. Չուզել ես նորից դաշտ, անտառ ու լեռ, Գարո՛ն, ամեն տեղ նոր կյանք **ես վառել**:
5. Նայում եմ, մինչև որ անգոր Գլուխս ծնկիդ է **թեքվում**:

Ո՞ր շարքերում նախադասության անդամի ձևաբանական վերլուծության սխալ կա:

Հենց անցնում է գիշերը, և արեգակի առաջին ոսկեգօծ շողերն ընկնում են մարմինդ սարսեցնող ցրտից սառած ժայռերին, քարակաքավը ինչ-որ որձաքարի բեկորի վրայից սկսում է երգել:

1. **հենց** - սաստկական վերաբերական, **գիշերը** - *վա* հոլովման գոյական
2. **մարմինդ** - ստացական հոդով գոյական, **վրայից** – տեղի մակբայ
3. **սարսեցնող** - պատճառական բայ, ենթակայական դերբայ, **երգել** - վաղակատար ձևաբայ
4. **ոսկեգօծ** - ածական, **ընկնում են** - սոսկածանցավոր բայ, չեզոք սեռ
5. **ինչ-որ** - անորոշ դերանուն, **սառած** -*է* խոնարհման պարզ բայ, հարակատար դերբայ

48

Նախադասություններից որոնցում է ընդգծվածը դերբայական դարձված:

1. Գնացքի շոգեկառքը զարդարել էին **փողփողացող** ալ դրոշներով:
2. **Կամրջի վրայով անցնելիս** աջ ու ձախ չէր նայում:
3. Անհրաժեշտ էր **մի քանի օրով գյուղ գնալ**:
4. Այգեպանը սկսեց **այգին մշակել**:
5. Ծերունին թափ տվեց ոտքերի փոշին և **առանց շրջվելու** հեռացավ քաղաքից:

49

Վ. Տերյանի ստեղծագործության վերաբերյալ պնդումներից որո՞նք են ճիշտ:

1. «Իջնում է գիշերն անգութ ու մթին» բանաստեղծությունն ավարտվում է հայրենիքի ճակատագրի վերաբերյալ մռայլ կանխատեսումներով:
2. «Մթնշաղի անուրջներ» շարքը բացվում է «Fatum» բանաստեղծությամբ:
3. «Երկիր Նաիրի» շարքում տեղ են գտել ինչպես հայրենիքին, այնպես էլ մորը նվիրված բանաստեղծություններ:
4. «Կարուսել» բանաստեղծության մեջ Տերյանը խոսում է սիրո զգացմունքի մասին, որը ձանձրալի լինելու աստիճան միշտ նույնն է ու կրկնվող:
5. «Հրաժեշտի գագեթում» բանաստեղծը տխրությամբ հրաժեշտ է տալիս իր սիրած էակին, որից պետք է անորոշ ժամանակով բաժանվի:

50

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում ուղղագրական սխալ կա:

1. հափշտակել, 2. վարքաբեկել, 3. գաղտագողի, 4. ամբասիր 5. մտածածին,
6. բաղդատել, 7. հյուլէ, 8. գղջալ, 9. անդորագիր:

Բ մակարդակ

51

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում անջատ:

- 1) առ(այն), հինգ(հարկանի), վաղուց(ի)վեր, ձեռք(ձեռքի)
- 2) հանել(բերել), դուռ(դռան), կրակ(ու)բոց, օրն(ի)բուն
- 3) դեմ(դիմաց), հաշտ(ու)համերաշխ, գալ(լցվել), տնե(տուն)
- 4) ձեռք(բերել), Նոր(Նորք), կիսով(չափ), ի(փառս)

52

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի առաջին արմատն է միավանկ:

- 1) փախստական, ավարառու, կետորսանավ
- 2) կուսակցական, կրավիոչի, առաջատար
- 3) թիավարել, ավեծուփ, մշտադալար
- 4) մորաքույր, մտադրություն, տղամարդ

53

Ո՞ր շարքի ոչ բոլոր բառազույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) գողտրիկ-թաքուն, բանասարկություն-աստղանք
- 2) գիշատել-բզկտել, լայնախոհ-ազատամիտ
- 3) թեական-կասկածելի, անաչառ-անկողմնակալ
- 4) աղետ-արհավիրք, ամբարտավան-սնապարծ

54

Ո՞ր շարքում կրկնավոր բարդություն չկա:

- 1) ճեփ-ճերմակ, այսօր-վաղը, դուռ-դարպաս
- 2) նետ-աղեղ, անթիվ-անհամար, կենաց-մահու
- 3) մեկ-երկու, աման-չաման, աղմուկ-աղաղակ
- 4) տուն-թանգարան, մարդ-մուրդ, տղա-աղջիկ

55

Ո՞ր նախադասության մեջ վերաբերական չկա:

- 1) Այո՛, Լուսինն Չաքարյանից լավ դժվար է հոգևոր երգ կատարել:
- 2) Նա միայն սպառնում է ձեր արքային, բայց հարձակվել չի համարձակվի:
- 3) Նա հագիվ էր գսպում իրեն, որ ձայնը չբարձրացնի:
- 4) Սպասավորներից մեկը բութ հայացքով նայում էր դռանը՝ ըստ երևույթին քունը հաղթահարելով:

56

Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Հետո առաջս են գալիս ուրիշ պատկերներ, ու լսում եմ ընտանեկան կյանքի զվարթ աղմուկը:
- 2) Հակոբը տեսավ, որ անծանոթը քաղաքը լավ չգիտի:
- 3) Նա լավ էր հասկանում, որ ճրագը վառ պահողը որդին է լինելու:
- 4) Ինձ թվաց, թե սպիտակ տան ներսում մեկը գոռոռում էր և ոտքը խփում գետնին:

57

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են համապատասխանում նշված տեսակին:

- 1) վերաբերյալ, շնորհիվ, խստիվ – *քերականական*
- 2) ցավագին, քաջաբար, արդյոք – *նյութական*
- 3) գեթ, հարկավ, իրոք – *վերաբերմունքային*
- 4) նախքան, քանակ, քանի որ – *քերականական*

58

Ո՞ր տարբերակում հատկացուցիչ չկա:

- 1) Ես չգիտեմ՝ ուր են տանում հեռավոր Ուղիների ժապավեններն անհամար:
- 2) Ոսկի բոցեր են դառնում ամպերը Նրանց բորբոքուն խարույկներից...
- 3) Երեխի նման խաբեցին ինձ շատ, Երագուն ու խենթ երեխի նման...
- 4) Կանչում է կրկին, կանչում անդադար Էն չքնաղ երկրի կարոտը անքուն...

59

Ուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

-Ի՞նչ ուժով պիտի հաղթես արաբներին, Մարգպետունի՛ իշխան. մենք կղզում ընդամենը հարյուր զինվոր ունենք,- հարցրեց թագուհին երկյուղած:

- 1) Թագուհին երկյուղած հարցրեց Մարգպետունի իշխանին, թե նա ինչ ուժով պիտի հաղթի արաբներին. նրանք կղզում ընդամենը հարյուր զինվոր ունեն:
- 2) Թագուհին երկյուղած հարցրեց, թե Մարգպետունի իշխանը ինչ ուժով պիտի հաղթի արաբներին. նրանք կղզում ընդամենը հարյուր զինվոր ունեն:
- 3) Թագուհին երկյուղած հարցրեց Մարգպետունի իշխանին, թե նա ինչ ուժով պիտի հաղթի արաբներին. իրենք կղզում ընդամենը հարյուր զինվոր ունեն:
- 4) Թագուհին երկյուղած հարցրեց Մարգպետունի իշխանին, թե ինքը ինչ ուժով պիտի հաղթի արաբներին. նրանք կղզում ընդամենը հարյուր զինվոր ունեն:

60

Ո՞ր տարբերակում է ստորադաս նախադասության պաշտոնը սխալ նշված:

- 1) Այժմ նա հալածվում էր նրանցից, ովքեր ժամանակին աջակցել էին իրեն: *(անջատման անուղղակի խնդիր)*
- 2) Ծիծաղախիտ ծովի ծփանքն այնքան կենարար էր, որ ճակատագրից հալածված մարդիկ մի վայրկյան կարծես մոռացության տվեցին իրենց տառապանքը: *(չափի պարագա)*
- 3) Նրան թվում էր, թե ինքը ժամանակից ու տարածությունից դուրս էր մղված: *(ենթակա)*
- 4) Բոլորիս երազանքն այն է, որ մեր հինավուրց երկիրը հզորանա: *(ստորոգելի)*

61

Ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Հ. Սահյանի «Պապը» բանաստեղծությունն ավարտվում է մարդու և բնության միաձուլման պատկերով:
- 2) Հ. Մաթևոսյանի «Կանաչ դաշտը» պատմվածքի սկզբում հեղինակն ասում է, որ մայր ձին բնագործ վտանգ էր զգացել այն ժամանակ, երբ դեռ գայլի ո՛չ հոտն էր զգացվում հովտում, ո՛չ ձայնն էր լսվում:
- 3) Հ. Շիրազը «Թագադրում» բանաստեղծության մեջ ներկայացնում է բնության հզոր ուժերի առջև թույլ մարդու անզորությունը:
- 4) Գ. Մահարու «Ծաղկած փշալարեր» վիպակը պատկերում է արտոբյալների տառապանքը Սիբիրում:

62

Հ. Պարոնյանի նշված ստեղծագործություններից ժանրային առումով ո՞րն է դիմանկարների շարք:

- 1) «Քաղաքավարության վնասները»
- 2) «Պտույտ մը Պոլսո թաղերու մեջ»
- 3) «Պաղտասար աղբար»
- 4) «Ազգային ջոջեր»

63

Նախադասության անդամներից քանիսի՞ շարահյուսական պաշտոնն է ճիշտ նշված:

Չինացիները խոսում են իրարից խիստ տարբեր յոթ բարբառներով, որոնք բոլորովին էլ հասկանալի չեն այլ բարբառով խոսողին:

- **յոթ** – որոշիչ
- **որոնք** – ուղիղ խնդիր
- **խոսողին** - հանգման անուղղակի խնդիր
- **հասկանալի չեն** - բաղադրյալ ստորոգյալ
- **խիստ** – որոշիչ

Տրված բառերից քանի՞սն են կազմությանը պարզ.

նգովք, փափուկ, բամբակ, երազկոտ, ճակատ, գունատ, դժխեմ, լցոն:

Մտքերից քանի՞սն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Դարեր շարունակ մարդիկ փորձել են ստեղծել տարածության չափման միավորներ: Ոտնահետքերի միջև եղած հեռավորության չափումից առաջացել է ոտնաչափը, արմունկից մինչև միջնամատի ծայրը չափից՝ կանգունը և այլն:

Դրանցից մեծ միավորների առաջացումը կապվում է հողաբաժանման հետ. հողագործը պետք է համոզված լիներ, որ իր հողակտորը իրեն հասանելիքից ավելի փոքր չէ: Սկզբնական շրջանում ոտնաչափերով չափվող հողակտորներն ակնհայտորեն անհավասար էին, քանի որ չափողի հասակից կախված՝ ոտնաչափը կարող էր տարբեր լինել: Բավական երկար ժամանակ չափման խնդիրը լուծել է եգիպտական կանգունը, որի չափը սահմանվեց ըստ թագավորի բազկի երկարության: Դրա գրանիտե բնօրինակը պահվում էր պալատում:

Այնուհետև ֆրանսիացի հեղափոխականները ստեղծեցին մետրը, որի՝ որպես չափման միավորի, հիմքում դրված էր Հյուսիսային բևեռից մինչև հասարակածն ընկած հեռավորության 10 միլիոներորդ մասը:

*Արեգակնային համակարգում չափումներ իրականացնելու համար չափման միավոր ընդունվեց Երկրից մինչև Արեգակ միջին հեռավորությունը: Ավելի մեծ տարածությունների համար օգտագործվում է **լուսատարի** հասկացությունը: Դա այն հեռավորությունն է, որը լույսն անցնում է մեկ տարվա ընթացքում բացարձակ վակուումում:*

- Գոյություն ունեցող չափման միավորների առաջացման հիմնական դրդապատճառներից մեկը կապվում է հողագործության հետ:
- Արեգակնային համակարգում չափումներ իրականացնելու համար որպես չափման միավոր ընդունում են Երկրին համեմատաբար մոտ գտնվող երկնային մարմինների չափերը:
- Ֆրանսիացի հեղափոխականների առաջարկած մետրը կազմում է հասարակածի 10 միլիոներորդ մասը:
- Եգիպտական կանգունի՝ որպես չափման միավորի, ընդունումից հետո ամենուրեք հողաչափության ժամանակ օգտագործվում էր կանգունի գրանիտե բնօրինակը:
- Լուսատարին ոչ թե տարածության, այլ ժամանակի չափման միավոր է:

66

Ո՞ր նախադասություններում ստորակետ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

1. Նրան թվաց ֆետրե գլխարկով մարդու սպիտակ թղթերը արտացոլում են ամեն ինչ ինչպես աղբյուրի վճիտ ջուրը:
2. Չորի բերանին կտրուկ զառիթափի տակ էր կանգնած եղբայրը գայլի համար լարված թակարդը ձեռքին:
3. Գերանը չկոտրվեց կացնով ուժգին հարվածելուց հետո և սղոցով կտրեց:
4. Հայրը երբ էր հնձել լանջի այդ խոտհարքը տղան չէր կարողանում հիշել:

67

Որո՞նք են պարզ բայեր (առանց բայական ածանցի).

1. նպաստեց, 2. հիմնում է, 3. կառչելով, 4. փախչելիս, 5. կտրտեց, 6. ելնում է, 7. մեծանում էք, 8. բարձրացրեց, 9. մոտենա:

68

Ո՞ր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա.

1. թրթռալ, 2. տխրություն, 3. փախստական, 4. վարչապետ, 5. սանրվածք, 6. սիգաճեմ, 7. վիմագիր, 8. հնագետ, 9. ընդդեմ:

69

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Փոխադարձ դերանունները չեն կարող կատարել ենթակայի պաշտոն:
2. **Ես, դու, նա, ինքը** դերանունները եզակի թվում ունեն ձևով միմյանցից տարբերվող սեռական և տրական հոլովածևեր:
3. Բոլոր ժխտական դերանունները հոլովվում են:
4. **Այս, այդ, այն** ցուցական դերանունները մատնանշում են և՛ առարկա, և՛ առարկայի հատկանիշ:
5. Ի տարբերություն հարցական դերանունների՝ հարաբերական դերանունները նախադասության անդամ չեն դառնում:
6. **Ով** դերանունը հոլովվում է միայն եզակի թվում:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Բաց վանկի *m* ձայնավորը միշտ հնչյունափոխվում է *վ*-ի:
2. Բառասկզբի *m*, *h*, *է(ե)* ձայնավորները մի քանի բառերում հնչյունափոխվում են *ը*-ի:
3. Եթե գաղտնավանկով վերջացող բառի վերջից որևէ մասնիկ է ավելանում, ապա գաղտնավանկի *ը*-ն պարտադիր սղվում է:
4. *Յա* երկհնչյունը հնչյունափոխվելիս դառնում է *է(ե)*:
5. Բառամիջի և բառավերջի *ե*-ն միշտ հնչյունափոխվում է:
6. Բառասկզբի *ը*-ն երբեք չի հնչյունափոխվում: